

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 25 listopada 2010 r.

BSA I - 021 - 162/10

Pan
Piotr ZIENTARSKI
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
w Senacie Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Przewodniczący!

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 listopada 2010 r., BPS/KU-034/1012-2/10 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (druk senacki nr 1012)**.

Z wyrazami szacunku

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 25 listopada 2010 r.

BSA I – 021 – 162/10

U W A G I

do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk senacki nr 1012)

Artykuł 53 kodeksu postępowania cywilnego w dotychczasowym brzmieniu pozwala odrzucić ponownie złożony wniosek o wyłączenie sędziego, jeżeli jest on oparty na tych samych okolicznościach, albo jest oczywiście bezzasadny. Wyrażenie „na tych samych okolicznościach” należy rozumieć jako tożsame z tym powołanym we wniosku uprzednio oddalonym. Zbieżność okoliczności uprzednio i później powołanych uzasadnia przekonanie o zbędności merytorycznej oceny tych późniejszych. Takiej jednoznaczności oceny nie można jednakże odnieść do oczywistej bezzasadności, zważywszy, iż wyrażenie to z natury rzeczy ma charakter względny. Wyłączenie „oczywistej bezzasadności” jako przesłanki odrzucenia wniosku usuwa zatem wątpliwość, czy przez wzgląd na tę przesłankę wniosek o wyłączenie sędziego podlega oddaleniu czy odrzuceniu.

Druga z proponowanych zmian sprowadza się do rozszerzenia katalogu postanowień sądu drugiej instancji, podlegających zaskarżeniu do Sądu Najwyższego zażaleniem.

W dotychczasowym brzmieniu art. 394 k.p.c. dopuszcza możliwość zaskarżenia do Sądu Najwyższego postanowień drugoinstancyjnych odrzucających skargę kasacyjną oraz skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia, rozstrzygających o kosztach procesu, które nie były przedmiotem rozstrzygnięcia sądu pierwszej instancji (§ 1), a nadto w sprawach w których przysługuje skarga kasacyjna, o ile wydane w takiej sprawie postanowienie kończy postępowanie (§ 2).

Każde z tych postanowień rozstrzyga definitywnie w zakresie w nim wskazanym, a nie zaskarżone sprowadzają w tym zakresie stan nieodwracalny. Są to zatem postanowienia charakteryzujące się dużą doniosłością, w przeciwieństwie do postanowień incydentalnych, do których należy zaliczyć także postanowienie oddalające wniosek o wyłączenie sędziego. Konstruowanie w takich przypadkach rozwiązań polegających na

rozszerzeniu katalogu postanowień zaskarżalnych zażaleniem do Sądu Najwyższego nie może być uznane za zasadne, choćby przez wzgląd na nadzwyczajny charakter środków odwoławczych, do rozpoznania których właściwy jest ten Sąd. Nie oznacza to w tym konkretnym przypadku braku potrzeby poszukiwania rozwiązania umożliwiającego poddanie kontroli zasadności wydanego postanowienia. Celowi temu mogłoby np. służyć odwołanie do innego składu tego samego sądu odwoławczego.

Wymaga zauważenia, że w omawianym przypadku sama Komisja Ustawodawcza dostrzega możliwość odejścia od typowego wzorca w zakresie rozpoznania środka odwoławczego, skoro zaznacza, „iż Trybunał nie przesądził, że postanowienie wydane przez sądy drugiej instancji w następstwie wniosków o wyłączenie sędziego winny podlegać kontroli wedle modelu dewolutywnego, w którym określona sprawa poddawana jest kognicji sądu znajdującego się na wyższym szczeblu organizacyjnym.” Należy w związku z tym wyrazić oczekiwanie, że konsekwencją przytoczonego zapatrywania będzie inne rozwiązanie niż wskazane w przedstawionym projekcie, jeżeli nie to sugerowane w niniejszym piśmie.